SÜRELİDİR
7/3027

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI : B.02.0.006/-16-2673 26/07/2004

KONU :

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : a) 08.07.2004 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-6165 sayılı yazınız.
b) 20.07.2004 tarihli ve B.02.2.TCM.0.06.00.02-05/055190 sayılı yazı.

İstanbul Milletvekili Gürsoy EROL tarafından Bakanlığıma yöneltilen 7/3027 sayılı yazılı soru önergesi hakkındaki ilgi (a) yazınız üzerine Bakanlığım ilgili kuruluşu T.C. Merkez Bankası Başkanlığı'ndan alınan ilgi (b) yazı sureti ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerine arz ederim.

Ali BABACAN
Devlet Bakanı

EKLER
EK-1: İlgi (b) yazı sureti
(1 adet-2 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği İçin :
TBMM Başkanlığına

Bilgi İçin:
Başbakanlığa

7/3027

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

ANONİM ŞİRKETİ
SERMAYESİ : TL 25.000.000.000
İDARE MERKEZİ : **ANKARA**

İDARE MERKEZİ
Cevaplarda şu işaretlerin tekrarını dileriz :
B.02.2.TCM.0.06.00.02-05

ANKARA, 20 Temmuz 2004

055190

T.C. DEVLET BAKANLIĞI
(Sayın Ali BABACAN)
ANKARA

İlgi: T.C. Devlet Bakanlığı (Ali Babacan), Özel Kalem Müdürlüğü'nün 09/07/2004 tarih ve B.02.0.006/(16)2531 sayılı Evrak Akış Talimat Formu

İstanbul Milletvekili Sayın Gürsoy Erol tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına yazılan ve ilgide kayıtlı Evrak Akış Talimat Formu ile tarafımıza gönderilen 15 Haziran 2004 tarihli soru önergesinde; 5083 no ve 28/01/2004 tarihinde kabul edilen kanunla 01/01/2005 tarihinde geçilecek olan Yeni Türk Lirası (YTL) ile ilgili esasların belirlendiği; Merkez Bankası verilerine göre, tedavüldeki banknotların yıllık yıpranma hızının % 55-60, maliyetlerinin ise ortalama 2 cent civarında olduğu ve emisyondaki kıymetlerden (banknot+madeni para) madeni paraların kendi arasındaki yapısal dağılımın içindeki oranın (TL olarak) A.B. ülkelerinde % 5-7 iken ülkemizde % 1'in altında olduğunun belirtildiğinden bahisle; aşağıda belirtilen soruların yazılı olarak cevaplandırılması talep edilmektedir.

Söz konusu sorularla ilgili açıklamalarımız aşağıda belirtilmiştir.

Soru 1:

Bu bilgiler doğru ise, bir YTL'na kadar basılacağını açıkladığınız madeni paralara ilaveten 5 ve 10 YTL olarak banknot yerine madeni parayı basmayı düşünüyor musunuz?

Cevap

Bilindiği üzere, 1970'lerde başlayan enflasyonist sürecin etkisiyle artan emisyon ihtiyacı, sürekli üst değerde yeni kupürlerin dolaşıma çıkarılmasını gerektirmiş; enflasyon nedeniyle paramızın sürekli değer kaybetmesi, banknot kullanımına gereken özenin gösterilmemesi ve kirlilik nedeniyle her yıl üretilen banknotların yaklaşık yüzde 90'ı kadar banknotun imha edilmesi gerekmiştir.

Madeni Para/Emisyon oranı ise genel olarak ülkelerin madeni paralarının satın alma gücüne göre değişmektedir. Satın alma gücü düşük madeni paraların tedavülde olması doğal olarak bu oranın düşmesine neden olmaktadır.

Ülkemizde halen yaklaşık yüzde 1 civarında olan Madeni Para/Emisyon oranının, Euro öncesinde Avrupa ülkelerinde ortalama yüzde 5 civarında olduğu görülmektedir.

YTL'ye geçişle birlikte oluşturulacak yeni kupür kompozisyonda ülkemizde de bu oranın Avrupa ülkeleri ortalamasına yükselmesi beklenmektedir.

Dolayısıyla 5 ve 10 YTL'lik değerlerin madeni para olarak tedavüle çıkarılması düşünülmemektedir.

İSTİKLAL CAD. 10 06100 ULUS - ANKARA
TEL: (90 - 312) 310 36 46 FAX: (90 - 312) 310 74 34 E-posta: iletisimbilgi@tcmb.gov.tr SWIFT: tcmbtr2a

7/3027

Kamuoyunu bilgilendirmek üzere Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın internet sitesinde (www.tcmb.gov.tr) Yeni Türk lirası için oluşturulan bölümde yer alan YTL'ye ilişkin sunumda, kupür kompozisyonunun oluşumuna ilişkin ayrıntılı açıklamalar yapılmıştır.

Soru 2:

Daha fazla tasarruf sağlamak amacıyla halen tedavüldeki paraların basımı devam edecekse 250,000 TL, 500,000 TL, 1,000,000 TL hatta 5,000,000 TL'nı da madeni para olarak basmayı düşünüyor musunuz?

Cevap

Kupür kompozisyonlarına ilişkin çalışmalarda halkın madeni para kullanma alışkanlığı, tedavül yapısı, banknotlarımızın satın alma gücü değeri ve uluslararası uygulamalar yakından izlenmektedir.

T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü ile birlikte yapılan değerlendirmelerde, yeni madeni paraların 1, 5, 10, 25 ve 50 Yeni Kuruş ile 1 Yeni Liradan oluşmasına, 1 Yeni Türk Lirasının hem banknot hem de madeni para olarak tedavül etmesine karar verilmiştir.

YTL banknotlar ise 1, 5, 10, 20, 50 ve 100 YTL olmak üzere toplam 6 kupürden oluşacaktır.

Bilgilerinize arz ederiz.

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI
İdare Merkezi

Şükrü BİNAY
Başkan Yardımcısı

Mehmet SERTBUDAK
Genel Müdür

1579

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI
Sayı: 2673
Tarih: 23.07.2004